

Forslag

til

Lov om udlån til arbejderboliger på landet.

Fremsat den 4. december 1963 af *landbrugsministeren*.

§ 1. Til de i lov om opførelse af arbejderboliger på landet omhandlede formål kan der af jordfondens midler i finansåret 1964-65 disponeres over

a) 75.000 kr. til erhvervelse af byggegrunde i henhold til nævnte lovs kapitel III, jfr. lovens § 6, og

b) 1,5 mill. kr. til tilsagn om lån til opførelse af bygninger i henhold til samme bestemmelser.

Stk. 2. Til nævnte lovs formål kan der af statskassen i finansåret 1964-65 disponeres over

a) 23 mill. kr. til tilsagn om lån til jordkøb og opførelse af bygninger samt tilskud til indløsning af ældre pantegæld i henhold til nævnte lovs kapitel IV, jfr. lovens § 16, og

b) 2 mill. kr. til tilsagn om lån til opførelse af bygninger i henhold til nævnte lovs kapitel VI, jfr. lovens § 16.

§ 2. Lån og tilsagn om lån til nedennævnte formål må ikke overstige følgende beløb:

a) til køb af byggegrund 2.500 kr., i særlige tilfælde dog 3.500 kr., og

b) til opførelse af bygninger 38.000 kr. Statens jordlovsudvalg kan dog ved opførelse af boliger i henhold til den i § 1 nævnte lovs kapitel III og IV godkende, at det sidstnævnte maksimumsbeløb forhøjes med indtil 2.000 kr., såfremt byggeomkostningerne er særlig høje på den pågældende egn, eller såfremt særlige omstændigheder taler derfor, herunder at ansøgeren på grund af børneantallet behøver en rummeligere bolig, end det er muligt at skaffe for nævnte maksimumsbeløb.

Landbrugsmin. ny. j. l. j. nr. 591¹⁵¹.

Stk. 2. De i stk. 1, litra b, omhandlede lånebeløb kan forhøjes med indtil 4.000 kr. til dækning af udgifter til supplerende tekniske installationer, såsom vandkloset, bad og evt. centralvarme, såfremt disse etableres i forbindelse med boligens opførelse.

Stk. 3. Tilskud til indløsning af ældre pantegæld, jfr. nævnte lovs § 12, stk. 3, må ikke overstige 3.000 kr.

§ 3. Lån i henhold til denne lov forrentes halvårlig bagud med 2 pct.

Stk. 2. Lån til en arbejder ydes som et samlet lån, der sikres med 1. prioritets pant i ejendommen efter eventuel jordrente. Pantebrevet står dog tilbage for kredit- og hypotekforeningslån samt for sparekasselån, ydet alene mod pant i ejendommen, for så vidt statslånets resthovedstol og foran prioriterede hæftelser tilsammen ikke overstiger pantets ejendomsværdi. I det første år er $\frac{3}{4}$ af den i henhold til § 2, stk. 1 og 2, til opførelse af bygninger ydede del af lånet rentefri. Derefter er halvdelen af skyldig resthovedstol rentefri. Lånet er afdragsfrit i det første år, hvorefter det forrentes og afdrages med faste halvårsydelse, som udgør 1,45 pct. af den oprindelige hovedstol. Overgår debitor til andet erhverv end normalt forefaldende arbejde på landet, kan statens jordlovsudvalg fastsætte, at resthovedstolen forrentes fuldt ud, og at halvårsydelsen forhøjes til 2,22 pct. af den oprindelige hovedstol. Udvalgets afgørelse kan påklages til landbrugsministeren. Overgår debitor senere på ny til normalt forefaldende arbejde på landet, kan landbrugsministeren, når særlige omstæn-

digheder taler derfor, efter indstilling af statens jordlovsudvalg ophæve skærpselsen.

Stk. 3. Lån til ejere af landbrugsejendomme, jfr. den i § 1 nævnte lovs kapitel VI, forrentes og afdrages halvårlig med 2,6 pct. af lånets oprindelige hovedstol.

Stk. 4. For lån, der ydes til opførelse af bygninger i andre materialer end almindeligt murværk, kan landbrugsministeren fastsætte afdragstillæg til de i stk. 2 og 3 nævnte halvårsydelse.

Stk. 5. For det til et lån knyttede efterbetalingskrav i henhold til den i § 1 nævnte lovs § 22, stk. 2, sikres ved pantebrevet pant i ejendommen inden for det beløb, der til enhver tid er tilbagebetalt af lånets oprindelige hovedstol. Overskydende beløb sikres ved håndpant i ejerpantebrev med prioritet efter statslånet i ejendommen.

§ 4. Landbrugsministeren kan bemyndige statens jordlovsudvalg til, når ældre lån uden for ejerskiftetilfælde konverteres efter ejerens begæring — jfr. den i § 1 nævnte lovs § 22 A, stk. 2 — at lade påløbet tilsvare for renteefterbetaling henstå rente- og afdragsfrit og i øvrigt på de i § 3, stk. 5, nævnte vilkår indtil ejerskifte, således at beløbet i tilfælde af ejerens optagelse af lån med prioritet forud for statslånet efter reglen i § 3, stk. 2, 2. punktum, ikke er til hinder for pantsætningen.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan endvidere bemyndige statens jordlovsudvalg til at frafalde det i forannævnte § 22 A inde-

holdte krav om konvertering af lån, undergivet de før 1. april 1959 gældende lånevilkår, når en ejendom efter ejerens død eller ved skifte i levende live overtages af den anden ægtefælle. Frafaldes konverteringskravet, og er renteefterbetaling hjemlet i lånevilkårene, overtager erhververen pligten til renteefterbetaling for ægtefællens ejerperiode.

§ 5. Denne lov træder i kraft den 1. april 1964. Samtidig ophæves lov nr. 37 af 15. februar 1963.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse i finansåret 1965-66, medmindre andet fastsættes ved ny udlånslov, jfr. den i § 1 nævnte lovs § 9, stk. 2.

Stk. 3. Såfremt der i et finansår ikke bliver disponeret over det fulde beløb, som er stillet til rådighed af jordfondens midler eller af statskassen, til et af de foran omhandlede formål, kan der med landbrugsministerens samtykke efter forhandling med finansministeren disponeres over det overskydende beløb i det følgende finansår eller i samme finansår til andet formål, der gennemføres ved udlån fra samme långiver i henhold til den i § 1 nævnte lov.

Stk. 4. Reglen i § 3, stk. 2, 2. punktum, finder tilsvarende anvendelse på lån ydet i henhold til lov nr. 84 af 21. marts 1959 om udlån til arbejderboliger på landet.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

I overensstemmelse med reglerne i § 9, stk. 2, jfr. §§ 12 og 30, i bekendtgørelse nr. 223 af 25. maj 1960 af lov om opførelse af arbejderboliger på landet søges de fornødne midler til videreførelse af den i nævnte lov omhandlede udlånsvirksomhed m. v. ved nærværende lovforslag stillet til rådighed for finansåret 1964-65.

Efter indstilling fra statens jordlovsudvalg foreslås de nugældende lånesatser forhøjet under hensyn til den skete stigning i jordpriserne og byggeomkostningerne. Lånesatsen til køb af byggegrund, 2.200 kr., i særlige tilfælde 2.800 kr., foreslås således forhøjet til 2.500 kr., i særlige tilfælde 3.500 kr. (§ 2, stk. 1a), den almindelige lånesats til opførelse

af bygninger, 35.000 kr., foreslås forhøjet til 38.000 kr. (§ 2, stk. 1b), og lånesatsen til dækning af udgifter til supplerende tekniske installationer, 3.000 kr., foreslås forhøjet til 4.000 kr. (§ 2, stk. 2).

De indkomne ansøgninger om lån af statskassen for finansåret 1964-65 viser, at der også i dette finansår vil være stort behov for disse lån. Som følge heraf samt som følge af de forhøjede lånesatser kunne der være behov for en betydelig forhøjelse af rådighedsbeløbene i § 1, stk. 2, men af hensyn til statens samlede finansielle situation er i forslaget rådighedsbeløbet til lån til jordkøb og opførelse af bygninger samt tilskud til indløsning af ældre pantegæld i henhold til arbejderboliglovens kap IV

nedsat fra 25,5 mill. kr. til 23 mill. kr. (§ 1, stk. 2 a) og rådighedsbeløbet til lån til opførelse af bygninger i henhold til arbejderboliglovens kap VI nedsat fra 2,5 mill. kr. til 2 mill. kr. (§ 1, stk. 2 b).

Lovforslagets øvrige bestemmelser svarer til bestemmelserne i den gældende udlånslov, lov nr. 37 af 15. februar 1963. I § 1, § 2, stk. 1, § 3, stk. 1 og 2, samt § 5, stk. 3, er der dog foretaget et par mindre ændringer af teknisk karakter, og § 6 er ny, men bestemmelsen var tidligere indeholdt i § 5, stk. 1.

Forslagets § 4 fornyer den hjemmel, som ved sid-

ste udlånslov blev givet landbrugsministeren til at meddele statens jordlovsudvalg visse bemyndigelser. Bemyndigelser i henhold til lovens bestemmelser er meddelt jordlovsudvalget ved skrivelse af 1. april 1963.

Bestemmelsen i § 5, stk. 4, foreslås opretholdt af hensyn til den fuldstændige sidestilling af lån, ydet i henhold til lov nr. 84 af 21. marts 1959, med lån ydet i henhold til de senere udlånslove, i hen- seende til rykningsbestemmelsen i lovens § 3, stk. 2, 2. pkt.